

Chiến tranh mậu dịch và hợp mạt với Kim Jong Un

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Donald Trump có nhiều tài vật. Một trong những tài năng này là chuyện đánh lạc hướng dư luận. Trong khi công tố viên đặc biệt Mueller đang đi những bước tiến vững chắc để thu thập đủ dữ kiện và bằng chứng về việc Trump thông đồng với Nga, làm Trump lo sốt vó và phải mượn luật sư mới là Emmett Flood, người đại diện cho Bill Clinton trước kia trong vụ xử truất phế Bill Clinton. Có nghĩa Trump đã thấy thế nguy với Mueller, nên phải sửa soạn sẵn với Flood là luật sư đại diện có kinh nghiệm về truất phế, khi Mueller tiến đến chuyện truy tố Trump và đưa ra đủ bằng chứng để xử truất phế Trump!

Ngoài chuyện Mueller, Trump còn bị vụ cô tài tử phim con heo Stormy Daniels tố là Trump ngủ với cô này năm 2006. Khi Trump ra ứng cử năm 2016, luật sư của Trump là Michael Cohen đã trả cho Stormy Daniels là 130,000 Mỹ Kim để bịt miệng cô này. Trump chối biến chuyện ngủ với cô tài tử con heo Stormy Daniels như thường lệ. Nhưng báo chí và TV tiếp tục lôi chuyện sex này của Trump ra bêu riếu. Ký giả Maureen Dowd đã gọi Trump là vị tổng thống phim con heo đầu tiên của Hoa Kỳ (The first porn president)!

Tuần lễ vừa qua, Trump đã dùng thế lảng ba vi bộ hoá giải ngay những chuyện xấu xa báo chí và TV đưa ra mỗi ngày về Trump. Bằng hai vụ nổ lớn liên

tiếp để mọi người phải bàn tán xôn xao, quên ngay những scandals cũ! Là chuyện Trump đánh thuế quan tariff trên thép và nhôm nhập cảng từ ngoại quốc vào Hoa Kỳ. Có nghĩa Trump sẵn sàng để gây ra một cuộc chiến tranh mậu dịch trên toàn cầu. Và cuối tuần qua, Trump bồi thêm một quả nữa. Là sẽ gặp gỡ thượng đỉnh với Kim Jong Un để giải quyết chuyện Bắc Hàn!

Đầu tiên là chuyện đánh thuế quan tariff. Trump cho triệu tập các CEO của các công ty làm thép và nhôm của Hoa Kỳ vào tòa Bạch Cung và tuyên bố sẽ đánh thuế quan nhập cảng thép 25% và nhôm là 10% Nhờ thế sẽ ngăn chặn chuyện nhập cảng hai kim loại này và giúp các công ty sản xuất thép và nhôm của chính Hoa Kỳ có thể cạnh tranh với giá rẻ nhập cảng. Với tariff nhập cảng tăng cao, hai kỹ nghệ này của Hoa Kỳ mới có thể tồn tại được và sẽ phát triển hơn cũng như gia tăng chuyện mượn thêm nhân công, giúp cho những vùng kỹ nghệ này tại các tiểu bang như Pennsylvania, Ohio ..v.v. là nơi Trump được nhiều phiếu để thắng cử khi trước.

Đây cũng là lời hứa hẹn khi ra tranh cử của Trump. Là sẽ ngăn chặn chuyện mậu dịch bất lợi cho Hoa Kỳ và sẽ đánh thuế quan nhập cảng tối đa để giúp các kỹ nghệ chế tạo của Hoa Kỳ. Trump cũng đã hứa là sẽ đánh thuế quan 45% trên hàng hóa nhập cảng của Trung Hoa ngày đầu khi nhậm chức. Nhưng đã hơn một năm, Trump không dám thực hiện điều này vì trông cậy vào Trung Hoa để áp lực lên trên Bắc Hàn và giải quyết

chuyện bom nguyên tử của Bắc Hàn. Tập Cận Bình đã dùng miếng mồi nhử Bắc Hàn này để chặn Trump về chuyện chiến tranh mậu dịch với Trung Hoa. Ngoài ra Trump cũng trọng dụng các cố vấn về kinh tế như Gary Cohn, chủ tịch Hội đồng kinh tế của Bạch Cung và Munchin, bộ trưởng tài chính. Hai tay này nguyên làm việc tại công ty đầu tư Goldman Sachs trước kia, chủ trương tự do mậu dịch nên đã khuyên Trump không nên đánh thuế quan nhập cảng và gây ra chiến tranh mậu dịch với Trung Hoa vì sẽ làm thiệt hại nặng cho Hoa Kỳ về kinh tế, cũng như cho kinh tế toàn cầu.

Nhưng Trump từ trước đến giờ vẫn hô hào về chuyện ngăn chặn mậu dịch và nhập cảng không kiểm soát làm thiệt hại quá nhiều cho Hoa Kỳ. Nên khi thấy mình đang bị Mueller bao vây và cần tìm chuyện đánh lạc hướng, Trump đã trở về với bản năng cố hữu và bắt đầu nghe lời phe chống mậu dịch tại Bạch Cung. Cầm đầu nhóm này là Peter Navarro. Tay này nguyên học từ Harvard ra, làm giáo sư kinh tế tại đại học California tại Irvine, ghét Tàu triệt để. Navarro đã viết sách tựa là "Death by China", qui tội Trung Hoa đã chiếm hết quyền lợi về kinh tế nhờ cạnh tranh bất chính và mậu dịch bất lương, làm hại cho Hoa Kỳ quá nhiều. Khi Trump ra tranh cử, Navarro là người đầu tiên ủng hộ Trump và cố vấn về kinh tế cho Trump. Nhưng sau khi thành tổng thống, Trump bỏ rơi Navarro và trọng dụng Gary Cohn. Navarro không nản chí, chầu chực bên ngoài Oval Office để xin gặp

Trump và khuyến cáo Trump giữ lời hứa khi còn vận động tranh cử.

Tuy nhiên chỉ đến khi Trump thấy thế nguy vì chuyện Mueller điều tra mới tìm cách đánh lạc hướng và dùng Navarro trở lại trong việc quyết định đánh thuế tariff lên thép và nhôm. Ngoài Navarro, nhóm chống mậu dịch còn có bộ trưởng Thương Mại là Wilbur Ross và Ủy Viên Mậu Dịch của Hoa Kỳ là Robert Lighthizer. Nhóm này hiện đang được Trump tin dùng sau khi Gary Cohn bị thất sủng và sẽ từ chức trong vài tuần lễ đến.

Thực sự việc đánh tariff lên thép và nhôm không ảnh hưởng đến Trung Hoa nhiều. Xứ này đứng hàng thứ 11 trong việc xuất cảng hai kim loại này sang Hoa Kỳ. Canada, Mexico, Nhật, Đại Hàn, một số quốc gia Tây Âu xuất cảng thép và nhôm sang Hoa Kỳ nhiều hơn Trung Hoa.

Cuối tuần qua, Trump ký sắc lệnh đánh thuế quan tariff này nhưng ngoại trừ Canada và Mexico. Các xứ khác sẽ tùy trường hợp để xem có ngoại trừ hay không. Dĩ nhiên Trung Hoa sẽ không được miễn!

Các quốc gia khác nếu bị đánh tariff và không được Trump miễn trừ, đã hứa hẹn sẽ trả đũa lại và đánh thuế quan lên một số hàng hóa xuất cảng của Hoa Kỳ. Như Liên Hiệp Âu Châu dọa sẽ đánh thuế quan lên xe mô tô Harley Davidson, có cơ xưởng tại Wisconsin của thủ lãnh Hạ Viện Paul Ryan. Cũng như đánh thuế trên rượu Bourbon làm tại Kentucky là tiểu bang của thủ lãnh thượng viện Mitch McConnell. Có nghĩa Âu Châu muốn làm áp lực để

các dân biểu Hạ Viện và Thượng nghị sĩ Cộng Hòa chống lại Trump!

Điều quan trọng là việc trả đũa qua lại này có dẫn đến một cuộc chiến mậu dịch leo thang trên toàn cầu hay không? Và Trump có dám làm tới để đánh thuế quan tariff 45% lên hàng hóa Tàu như đã hứa hẹn trước kia hay không?

Biến chuyển quan trọng khác trong tuần lễ vừa qua là vụ Trump nhận lời sẽ gặp Kim Jong Un trong khoảng tháng 5 đến.

Cuối tuần lễ qua, Chung Eui-Yong, cố vấn an ninh quốc gia của Đại Hàn đã bay sang Hoa Kỳ mang lời mời của tổng thống Bắc Hàn Kim Jong Un là muốn có cuộc họp thượng đỉnh hai quốc gia Bắc Hàn và Hoa Kỳ để bàn về việc hủy bỏ chương trình vũ khí nguyên tử của Bắc Hàn.

Trump đã làm mọi người ngạc nhiên, trong đó có chính Chung và các nhân vật của Hoa Kỳ họp trong buổi đó tại Oval Office, như cố vấn an ninh McMaster, bộ trưởng quốc phòng Jim Mattis. Vì Trump đã vồ ngay lấy, ưng thuận lập tức không cần suy nghĩ! Và không bàn với cố vấn nào khác!

Sau khi thử bom nguyên tử thành công, cũng như đạt được các kết quả khả quan với hàng loạt bản thử các hỏa tiễn liên lục địa ICBM, có tầm bắn bao trùm toàn cõi lục địa Hoa Kỳ, Kim Jong Un đã cảm thấy tự tin hơn vì đạt được thế thượng phong, coi như ngang hàng với Hoa Kỳ trên phương diện vũ khí nguyên tử và hỏa tiễn ICBM. Nhưng những chế tài Hoa Kỳ đưa ra và Liên Hiệp Quốc chấp nhận, đã được thi hành tối đa

và đã ảnh hưởng nặng đến kinh tế của Bắc Hàn. Quan trọng nhất là Trung Hoa giờ đây đã thực sự lo ngại về vũ khí nguyên tử của Bắc Hàn nên đã ra tay chế tài thực sự, không vờ vịt và giấu giếm viện trợ ngầm cho Bắc Hàn, nhất là về dầu hỏa như trước.

Kim Jong Un quay sang hòa hoãn với Đại Hàn, đầu tiên trong việc cử phái đoàn lực sĩ tham dự Thế Vận Hội mùa đông tại PyeongChang thuộc Nam Hàn. Kim Jong Un đã cử em gái mình là Kim Yo Jong sang tham dự. Phó tổng thống Mike Pence cũng có mặt nhưng không hề chào đón Kim Yo Jong dù ngồi gần nhau! Tuy nhiên sau đó Trump cho con gái mình là Ivanka sang và không khí cởi mở hơn.

Sau buổi Olympics, thấy có cơ hội hòa hoãn với Bắc Hàn, tổng thống Đại Hàn là Moon Jae-in đã cử phái đoàn gồm cố vấn an ninh Chng Eui-ong và giám đốc tình báo Suh Hoon sang Pyongyang, Bình Nhưỡng, thủ đô Bắc Hàn để gặp chính Kim Jong Un. Buổi tiệc Kim Jong Un khoản đãi hai nhân vật Đại Hàn này đã linh đình và đầy thân mật! Kim Jong Un nói muốn gặp tổng thống Moon vào tháng tư tới và sẽ gặp tại vùng phi quân sự Panmunjom.

Chung sau buổi này về lại Seoul và đã điện thoại ngay cho cố vấn an ninh quốc gia Hoa Kỳ McMaster nói Chung có thông điệp của Kim Jong Un gửi cho Trump và sẽ bay sang Hoa Thịnh Đốn để trao thông điệp này. Không ai được biết là thông điệp của Kim Jong Un chính là lời mời Trump gặp gỡ thượng đỉnh với Kim Jong Un để

giải quyết chuyện vũ khí nguyên tử của Bắc Hàn!

Trump không bàn bạc với bất cứ một cố vấn nào khi nhận lời mời do Chung đưa ra. Vì Trump thừa biết mọi người sẽ ngăn cản vì cho rằng đây chỉ là một đòn lừa bịp của bắc Hàn. Trong mấy chục năm qua, Hoa Kỳ thật ra đã bị Bắc Hàn lừa không biết bao nhiêu lần khi hứa hẹn sẽ hủy bỏ chương trình nguyên tử để Hoa Kỳ viện trợ. Nhưng vẫn tiếp tục phát triển bom nguyên tử như thường. Bố của kim jong Un là Kim jong Il đã thành công trong việc gạt các tổng thống Hoa kỳ suốt từ thời Bush bố, Clinton, đến Bush con và Obama. Nên các chuyên viên về B16c Hàn của Hoa Kỳ không ai tin tưởng là Bắc Hàn thật lòng và Kim Jong Un đã chứng tỏ tuy trẻ tuổi nhưng nhiều thủ đoạn, có lẽ hơn bố xa!

Nhưng Trump vẫn tự hào là giỏi về chuyện thương thảo, làm deals. Nên cho rằng đây là cơ hội bằng vàng để giải quyết chuyện Bắc Hàn, lấy uy tín cho mình là thành công về chuyện Bắc Hàn, không như các đời tổng thống trước. Nhưng quan trọng nhất là Trump thấy có đường thoát khỏi vụ Mueller điều tra và nguy cơ truất phế impeachment nếu Mueller tìm đủ bằng chứng.

Trump hy vọng nếu thành công trong việc giải giới nguyên tử Bắc Hàn, dân chúng Hoa Kỳ sẽ nhắm mắt bỏ qua hết. Để Trump được ngồi yên tại vị cho đến hết nhiệm kỳ. Và may ra lại còn được thắng vụ tái cử kỳ sau nữa!

Tuy nhiên nhiều phần vụ họp với Kim Jong Un của Bắc Hàn chưa chắc đã xảy ra được. Nếu

tình báo Hoa Kỳ và các cố vấn an ninh quốc gia cho rằng đây chỉ là mưu mô của Kim Jong Un để nhẹ bớt chế tài. Vì điều hiển nhiên là Bắc Hàn một khi đã đạt được mức bom nguyên tử và hỏa tiễn ICBM như hiện nay, không khi nào Bắc Hàn sẽ gạt bỏ được. Và Hoa Kỳ nhiều phần sẽ chỉ mắc mưu Bắc Hàn. Như đã mắc mưu từ mấy chục năm nay. Và với một kẻ tự cao tự đại như Trump, lại càng dễ mắc mưu hơn nữa!

Khuất Phong Nguyễn Đình Phụng

www.nguyendinhphung.com